

2021. április 29., csütörtök

P9_TA(2021)0162

A koronavírus tesztek hozzáférhetősége és megfizethetősége**Az Európai Parlament 2021. április 29-i állásfoglalása a koronavírus tesztek hozzáférhetőségéről és megfizethetőségéről (2021/2654(RSP))**

(2021/C 506/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 4., 6., 9., 114., 153., 168., 169. és 191. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
 - tekintettel a Covid19-világjárvány idején a szabad mozgás megkönnyítése érdekében az oltásra, tesztelésre és gyógyultságra vonatkozó interoperábilis igazolványok (digitális zöldigazolvány) kibocsátásának, ellenőrzésének és elfogadásának keretéről szóló, 2021. március 17-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2021)0130),
 - tekintettel a jelenlegi Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályokra,
 - tekintettel a Covid19-tesztelési stratégiákról és azokon belül az antitest gyors tesztek alkalmazásáról szóló, 2020. október 28-i (EU) 2020/1595 tanácsi ajánlásra ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
 - tekintettel az antigén gyors tesztek alkalmazására és validálására, valamint a Covid19-tesztek eredményének az Unióban történő kölcsönös elismerésére vonatkozó közös keretről szóló, 2021. január 21-i tanácsi ajánlásra ⁽³⁾;
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Szerződésben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz ⁽⁴⁾;
- B. mivel a hatékony tesztelés az egyik legfontosabb eszköznek tekinthető a SARS-CoV-2 és annak aggodalomra okot adó változatai terjedésének megfékezésére, a fertőzések felderítésére, valamint az elkülönítési és karanténintézkedések korlátozására, és továbbra is kulcsszerepet fog játszani a személyek szabad mozgásának megkönnyítésében, valamint a világjárvány idején a határokon átnyúló szállítás és a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás biztosításában;
- C. mivel rendkívül fontos, hogy elegendő tesztelési és szekvenálási kapacitás álljon rendelkezésre a járványügyi helyzet nyomon követéséhez és a SARS-CoV-2 egyre több variánsa megjelenésének gyors felderítéséhez;
- D. mivel a Bizottság javaslatot tett az európai egészségügyi unióval kapcsolatos jogalkotási csomagra;
- E. mivel e tesztek hozzáférhetősége és megfizethetősége terén nagy eltérések mutatkoznak a tagállamok között, különösen a leginkább érintett munkaerő – köztük az egészségügyben, az iskolákban, az egyetemeken és a gyermekgondozási létesítményekben dolgozók – számára elérhető ingyenes tesztek esetében;

⁽¹⁾ HL L 360., 2020.10.30., 43. o.⁽²⁾ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.⁽³⁾ HL C 24., 2021.1.22., 1. o.⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

2021. április 29., csütörtök

- F. mivel a Bizottság javaslatot tett a Covid19-világjárvány idején a szabad mozgás megkönnyítése érdekében az oltásra, tesztelésre és gyógyultságra vonatkozó interoperábilis igazolványok (uniós Covid19-igazolvány) kibocsátásának, ellenőrzésének és elfogadásának keretére;
- G. mivel az uniós Covid19-igazolvány megkönnyítené az uniós polgárok és lakosok szabad mozgását; mivel számos tagállam kötelezi arra a területére utazó személyeket, hogy érkezésük előtt vagy után végezzenek a Covid19 fertőzést kimutató tesztet;
- H. mivel nem minden uniós polgár és lakos lesz beoltva az uniós Covid19-igazolványról szóló rendelet hatálybalépéséig, vagy azért, mert addig még nem kaptak behívót az oltásra, vagy pedig azért, mert nem lehet beoltani őket, illetve nem kívánják beoltatni magukat, és ezért a szabad mozgás megkönnyítése érdekében tesztelésen vagy gyógyultságon alapuló igazolványra kell támaszkodniuk;
- I. mivel a 2021. január 21-i tanácsi ajánlás alapján összeállított jegyzékben szereplő nukleinsav-amplifikációs teszt (NAAT) a tervezett uniós Covid19-igazolványok szerves részét képezi;
- J. mivel a tesztek költsége, a bizonytalan munkakörülmények és a jogi védelemhez való korlátozott hozzáférés következtében az idénymunkásoknak különleges kihívásokkal kell szembenézniük a tesztelés és az önkéntes karantén terén a közegészségügy érdekében;
- K. mivel a Covid19 aránytalan mértékben érintette a kiszolgáltatott embereket, az etnikai kisebbségeket, a gondozó- és idősothonok lakóit, valamint a fogyatékkal élő és hajléktalan személyeket; mivel a kiszolgáltatott csoportokat fokozottan fenyegeti a hátrányos pénzügyi megkülönböztetés kockázata, ha nincs lehetőségük ingyenes tesztelésre;
- L. mivel a hatékony tesztelés is kulcsfontosságú eleme a gazdaság fellendítését célzó stratégiának, lehetővé téve, hogy az oktatási és szociális tevékenységeket a tagállamokban szokásos módon folytassák, hogy az alapvető szabadságokat teljes mértékben lehessen gyakorolni;
- M. mivel valamennyi tagállam ingyenes Covid19-oltóanyagot bocsát polgárai és lakosai rendelkezésére, de ingyenes tesztelést csak néhány tagállam biztosít; mivel a többi tagállam polgárainak és lakosainak gyakran magas árat kell fizetniük a koronavírus tesztekért, így ez a lehetőség egyesek számára elérhetetlenné válik, és magában hordozza a társadalmi-gazdasági helyzet alapján történő megkülönböztetés kockázatát;
- N. mivel a beoltott és nem beoltott uniós polgárok és lakosok közötti egyenlőtlenség és megkülönböztetés elkerülése érdekében a tesztelésnek és az oltásnak is ingyenesnek kell lennie;
- O. mivel azon tagállamoknak, amelyek a Covid19 terjedésének korlátozása érdekében a szabad mozgásra vonatkozóan bevezetett korlátozásokkal összefüggésben előírják a Covid19 fertőzés kimutatására irányuló teszt igazolását, el kell fogadniuk az uniós Covid19 igazolványnak megfelelően a tagállamok által kiadott tesztigazolványokat;
- P. mivel egy helyen egyértelmű és felhasználóbarát tájékoztatásnak kell rendelkezésre állnia a koronavírus tesztek valamennyi tagállamban való elérhetőségéről, illetve ha nincs ingyenes tesztelés, akkor a tesztek áráiról;
- Q. mivel úgy tűnik, hogy a tesztelési kapacitás hiánya és a koronavírus tesztek megfizethetősége kihívást jelent a világjárvány hatékony kezelése szempontjából, és jelentősen akadályozza az EU-n belül a munkavállalási, szabadidős és családegyesítési célból, vagy a más célból történő szabad mozgást;
- R. mivel 17 millió uniós polgár saját tagállamán kívül dolgozik vagy él, és mivel sok millióan élnek peremterületeken és határ menti területeken, és rendszeresen, akár napi szinten kell átlépniük a határt; mivel ezeket a polgárokat aránytalan mértékben sújtják a teszteléshez kapcsolódó nehézségek és költségek is; mivel a tesztelés és a karanténkövetelmények továbbra is késleltetik a határokon átnyúló áruszállítást és a határokon átnyúló fizikai szolgáltatások nyújtását, illetve növelik ezek költségeit;

2021. április 29., csütörtök

- S. mivel a koronavírusesztre vonatkozó követelmények miatt más utazók is számos akadállyal, többek között pénzügyi akadályokkal és bonyolult követelményekkel szembesülhetnek;
- T. mivel a jelenlegi világvárvány idején széles körű, sőt rendkívüli intézkedéseket is hoztak a lakosság és az EU gazdaságának támogatására;
- U. mivel a szabad mozgás elvben minden uniós polgárt megillető jog, és válság idején minden intézkedést meg kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi európai polgár egyformán élhessen ezzel a joggal;
- V. mivel a Bizottság valamennyi tagállam nevében közösen szerezte be a Covid19-oltóanyagokat, így biztosítva a hozzáférhetőséget és csökkentve az árat mindenki számára;
- W. mivel a Bizottság 2020. december 18-án keretszerződést kötött az Abbotttal és a Roche-sal több mint 20 millió antitest gyorsteszt beszerzéséről, valamennyi tagállam számára elérhetővé téve a tesztek;
- X. mivel kivételes esetekben (ideiglenes) piaci beavatkozás szükséges és indokolt az egységes piacon belüli szabad mozgás akadályainak felszámolása, a tisztességes verseny biztosítása, valamint az alapvető termékek és szolgáltatások biztosítása érdekében;
1. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyetemes, hozzáférhető, kellő időben történő és ingyenes tesztelést annak érdekében, hogy gazdasági vagy pénzügyi erőforrások alapján történő hátrányos megkülönböztetés nélkül garantálják az Unión belüli szabad mozgáshoz való jogot az uniós Covid19-igazolvánnyal összefüggésben, összhangban a digitális zöldigazolványra irányuló javaslatra vonatkozó európai parlamenti tárgyalási megbízatás 3. cikkével⁽⁵⁾; felhívja a figyelmet a pénzügyi megkülönböztetés veszélyére, amely a nem immunizált uniós polgárokra és lakosokra várhat az uniós Covid19-igazolvány végrehajtását követően;
 2. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak ingyenes tesztelést, különösen a frontvonalban dolgozó munkavállalók, köztük az egészségügyi dolgozók és pácienseik, valamint az iskolákban, az egyetemeken és gyermekgondozási létesítményekben dolgozók számára;
 3. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be ideiglenes felső árkorlátot azokra a koronavírusesztre vonatkozóan, amelyeket nem az uniós Covid19-igazolvány megszerzése érdekében végeznek el, vagy a (2) bekezdésben részletezett körülmények keretei között;
 4. hangsúlyozza, hogy a NAAT-teszten alapuló uniós Covid19-igazolványok nem vezethetnek további egyenlőtlenségekhez és társadalmi különbségekhez; hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen a teszteléshez való tisztességes és méltányos hozzáférés;
 5. sürgeti a tagállamokat, hogy időközben folytassák az (EU) 2020/1595 bizottsági ajánlás végrehajtását annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosítsák a közös megközelítést és a hatékonyabb tesztelési stratégiákat, valamint hogy elfogadását követően maradéktalanul végrehajtsák az uniós Covid19-igazolványról szóló rendeletet;
 6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő finanszírozást, és fokozzák erőfeszítéseiket az Európai Unió Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóságának (HERA) inkubátora keretében annak érdekében, hogy innovatív, nem invazív tesztelést dolgozzanak ki – beleértve a variánsokra is – a gyermekek és a veszélyeztetett csoportok számára;
 7. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak határozottabb elkötelezettséget kell mutatniuk polgáraik és lakosaik védelme iránt, akiknek a szabad mozgáshoz való joga nem függhet társadalmi-gazdasági helyzetüktől;
 8. felhívja a Bizottságot, hogy mozgósítsa erőforrásait az interoperábilis uniós Covid19-igazolvány pénzügyileg igazságos és megkülönböztetésmentes végrehajtásának elősegítése érdekében;
 9. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy közösen szerezzenek be diagnosztikai tesztkészleteket, és írjanak alá közös szerződéseket orvosi elemzést végző laboratóriumi szolgáltatókkal a koronavírusesztesztelési kapacitás uniós szintű növelése érdekében; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az egészségügyi beszerzések magas szintű átláthatóságát és ellenőrzését; hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a Bizottság elegendő költségvetést különítsen el az e bekezdésben említett eszközök beszerzésére a gyors és meggyőző fellépés érdekében;

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0145.

2021. április 29., csütörtök

10. üdvözli, hogy a Bizottság rugalmasságot biztosított a vámkezelés meggyorsítása és a Covid19-tesztkészletek héamentessége érdekében;
 11. felhívja a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé az egészségügyi szakemberek és a képzett gazdasági szereplők számára, hogy tesztelési adatokat gyűjtsenek és azokat bejelentsék az illetékes hatóságoknak; hangsúlyozza, hogy fontos a tesztelési kapacitást a legfrissebb epidemiológiai adatokhoz igazítani, és hangsúlyozza, hogy minden tesztelési eredményt jelenteni kell, még akkor is, ha azokat nem akkreditált tesztközpontokban vagy helyen végzik;
 12. felhívja a Bizottságot, hogy a koronavírusesztek költségeinek fedezésére szolgáló Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz aktiválásával, a tagállamoktól önkéntes hozzájárulások kérésével, az előzetes beszerzési megállapodásokhoz kiegészítő finanszírozás és az oltóanyagok ingyenes voltának biztosításával támogassa a tagállamokat; azt várja, hogy ez a közös erőfeszítés inspirációként szolgál arra, hogy az ingyenes tesztelés elérhetőbbé váljon az uniós polgárok és lakosok számára;
 13. felszólítja a Bizottságot, hogy a Re-open EU honlapján adjon egyértelmű tájékoztatást arról, hogy az összes tagállamban mely létesítményekben elérhető koronavíruseszt, és mielőbb vezessen be egy olyan alkalmazást, amely segít a felhasználóknak megtalálni a koronavíruseszt végző legközelebbi létesítmény helyét; felhívja a Bizottságot, hogy egy alkalmazásprogramozási felületen keresztül tegye könnyen hozzáférhetővé ezeket az információkat annak érdekében, hogy az utazásszervezők könnyen megoszthassák ezeket az információkat ügyfeleikkel;
 14. sürgeti a tagállamokat, hogy mobil tesztelési egységek és a laboratóriumi létesítmények megosztása révén Unió-szerte növeljék a tesztelési kapacitásokat mind a NAAT-tesztek, mind az antigén gyorsesztek tekintetében, különösen a fő közlekedési csomópontokban és a turisztikai célpontokon, többek között a távoli és szigeti régiókban és a határ menti régiókban;
 15. felszólítja a Bizottságot, hogy a fizikai közelség biztosítása érdekében támogassa a nemzeti hatóságokat tesztközpontok létrehozásában;
 16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.
-